

Egyszer volt, hol nem volt...

China 2 – Reloaded

2007.05.18-30.

Monos Professor javasolta egy konzultáció alkalmával, hogy jelentkezzek a következő IAA Humans in Space konferenciára, amely éppen Pekingben lesz. Rövid habozás után felmérve az anyagi lehetőségeket, elkezdtem felkészülni a témából, és miután elfogadták az abstract-omat poszter előadásra, már csak a pályázatok és a paper írogatása maradt hátra.

A közvetlen Malév-Hainan gép péntek délután indul, és hajnalban landol Pekingben. A repülőút igen gyorsan eltelt, szerencsére nagyon kevesen voltak a gépen, egy pár órát sikerült aludnom is. Leszállás előtt még átlapoztam gyorsan az útikönyvet, és megakadt a szemem egy kis cikkelyen, amely azt ecsetelte, hogy milyen praktikus biciklivel felfedezni Pekinget. Miután eltaxiztam a szállásra, sikerült becsekkolnom, sikerült megtudnom, hogy van egy bicikli bolt fél sarokra, amit gyorsan meg is találtam. Természetesen nem beszéltek semmilyen nyelven, így igen nehéz volt megértetnem velük, hogy nem megvenni akarom a biciklit, hanem csak egy napra bérelni. Végül egy igen jó gépet kaptam, és leginkább azon aggódtam, hogy ne lopják majd el, mert mindenhol csak 15-20 éves szakad bicikliket látni az utcán. Érdekes, hogy errefelé nem divat a váltó, talán minden ezredik biciklin ha van. Még különösebb, hogy lámpát egyáltalán nem használnak, éjszakánként sötét árnyak seregeként hömpölyögnek az utakon, az általánosan gyér közvilágítás gyenge fényénél. Hatalmas élmény, és egészen más kulturális tapasztalat elvegyülni a forgatagban (már amennyire el tudtam vegyülni, mert összesen két fehér embert láttam útközben kerékpáron). A biciklis infrastruktúra eszméletlen, minden út mentén van irányonként egy rendes forgalmi sáv szélességű bicikliút, amely azonban legtöbbször tömve van. A biciklisek, mopedek, motorbiciklik tucatjával, egymást kerülgetve látszólag teljesen kaotikusan közlekednek, a menetirányra nem sok figyelmet fordítanak. Emellett a taxik is használják néha a sávot, illetve a buszoknak rendszerint ott van a megállójuk. Alapszabály, hogy aki dudál, az utána megy, akármilyen is van, azaz jobb elkotródni az útjából. Elsőbbséget soha nem adnak meg senkinek az autósok, viszont ha kellő sebességgel megy az ember, akkor szépen át tud slisszolni közöttük. A bátrabb megy először, vagy akinek nagyobb járgánya van. Én voltam az egyetlen, aki megállt a piros lámpáknál, a helyiek tetszés szerint szivárogtak át folyamatosan a kétszer 6 sávós úton is. Az első óra elég ijesztő volt, de hamar sikerült felvennem a ritmust, és igyekeztem hátrafele is szemeket növeszteni. Alapvetően mindenki nagyon lassan biciklizik, így simán le lehet hagyni még az elektromos motorokat is. Pekingben roppant könnyű tájékozódni, mert minden nagyobb utca derékszögben találkozik, és az egész város észak-déli tájolású. Gondot legfeljebb az jelenthet, hogy a normál méretű térképen a sima két sávós utak még nincsenek feltüntetve, olyan jelentéktelennek minősülnek.

Első utamat a Beihai Hú (Északi Tenger Park) felé vettem. Eredetileg még a Ming dinasztia császárai építették a kertet 1270 körül, mai formáját pedig a Qing dinasztia kiemelkedő uralkodója, Qian Long alatt nyerte el a 18. sz. közepén. A park egy hatalmas tavat ölel körül, melynek közepén egy szigetre épült White Pagoda áll. Lévén szombat, a parkban rengeteg helyi sétált, táncoltak, labdáztak, szalagoztak, és sok művész is ott dolgozott. A séta után belevetettem magam a klasszikus szegényebb Hu tong negyedbe. Biciklivel nagyon kényelmesen el lehetett kavarogni a szürke házak között, és lényegesen autentikusabb képet nyerhettem az itt élők életéről, mint a riksás körútra befizető turisták, akiket konvojban ugyanazon az úton visznek végig, százával. További kavargás után a Tiltott város felé vettem az irányt, és elbicikliztem a déli végére. Erről a

kaputoronyról függ le Mao bájos 4 méteres portréja. Annak idején katonai szemékhöz használták a tornyot, akár egy millió kínai is jelen volt a téren ilyen alkalmakkor.

A Tien anmen téren átvágva folytattam utamat, és felkerestem a Természettudományi Múzeumot. Benn számos érdekes állat és növény mellett megcsodáltam a dinoszauruszaikat is, ám a vártnál kicsit szegényebb volt a kiállított anyag. Itt jöttem rá, hogy a fagyalt mennyire olcsó, egy Magnum-ot 100Ft-nak megfelelő összegért lehetett vásárolni. Másnap reggeli után eltekertem a University of Beijing felé, majd néhány parkot útba ejtve, a Fragrant Hill Park felé vettem az irányt, északnyugatnak. Mivel korábban csak képen láttam a helyet, az útközben talált parkban álló pagodával összekevertem, és mivel már olyan lepusztult környéken jártam, hogy azt hittem, lejöttem a térképről, visszafordultam. Gyanús volt, hogy az egész hegyet 5 méter magas betonfal veszi körül, és amikor találtam rajta egy kaput, ott a strázsáló katona közölte (mutogatással), hogy ide nem mehetek be, amit keresek az tovább van a másik irányba. Ekkor jöttem rá, hogy kicsit eltévedtem, de mivel egyre viharosabb szél fújt, és elkezdett nagy cseppekben esni az eső, behúzódtam az első udvarra, amit találtam. Békésen álldogáltam az eresz alatt, amikor katonák kezdtek kiszállingózni az épületből. Elsőre eléggé megijedtem, hogy most fognak kémkedésért valami indokíni munkatáborba küldeni, de végül nagyon aranyosak voltak, annak ellenére, hogy nem nagyon tudtunk kommunikálni. Azóta megtaláltam magam a térképen, és kiderült, hogy még egy saroknyit kellett volna tekernem az eredeti úton, és akkor már láttam volna, hogy jó helyen járok. Végül így is odaértem, a végcélom előtt még betértem a botanikus kertbe. A hegyek lábánál fekvő kert több mint 3000 különböző növénynek ad otthont, és kedvelt piknikező helye a fővárosból kiszabadulni vágyóknak. Van benne mindenféle egzotikus növény, hatalmas pálmaház, bambuszerdő, tavak, emlékművek, teraszok. Az északi részen, ahol már emelkedik a völgy, egy nagyon kellemes árnyas-sziklás sétányt csináltak a patakmeder mellett, illetve itt található a 9 Heaven Temple is, benne egy 54 tonnás bronz alvó Buddha szoborral (Wofu Si). Érdekes volt hallgatni a madarakat, akik más hangon dalolnak, mint itthon.

Kezdtém kifutni az időből, így fel kellett gyorsítanom. A kerttől alig néhány kilométerre van a Fragrant Hills Park (Xiangshan Park), ami tulajdonképpen már egy komolyabb hegy és környezete. Elsőként az emelkedőkre épült, 14. sz.-i, hat szentélyből álló Azure Cloud Temple-t néztem meg. A legfelső szentély tetején egy jó száz éves 9 ágú ciprus hajt, aminek különleges mitológiai jelentőséget tulajdonítanak. A park legmagasabb csúcsára (Incense-Burner Peak) ma már libegővel is fel lehet jutni, de természetesen én a 2200 lépcsőt választottam, és 29 perc alatt sikerült is feljutnom a tetejére, ahonnan fantasztikus kilátás nyílik Pekingre. A szmog és a pára miatt nem lehet az egész várost belátni, de a Tiltott Város és különösen a Nyári palota jól kivehetőek voltak.

Hétfőn vette kezdetét a hivatalos megnyitóval a 16. IAA Humans in Space szimpózium. Öt napon keresztül reggel és este plenáris előadások voltak, közben pedig 3 szekcióban párhuzamosan a kiselőadások. Údítóen hatottak a kávészünetek, ahol a megfelelő mennyiségű koffein mellett némi gyümölcs és sütemény beviteléről is lehetett gondoskodni. Esténként változatos fakultatív programokon lehetett részt venni, például Pekingi Opera előadáson. A 18. sz. végén megalkotott műfaj roppant távol áll az európai operától. A nyávogás-sikítás közti mesterkélten hangon éneklő szereplők akrobatikus jelenetekkel, tánccal, fegyveres küzdelemmel tarkítják a műsort, miközben folyamatosan néhány dob, csörgő és vonós hangszer szolgáltatja a zenét. Az első epizód abból a mitológiai történetből volt egy részlet, ami a DragonBall rajzfilm sorozat alapját is képezte. Az estét végül megint csak egy nagyobb társasággal sörözve fejeztük be.

Egyik nap ellógtam egy egész napos kirándulásra, hogy megnézhessem a Nagy Fal egy részét és a Ming sírokat. A kirándulást a Beijing Dragon Land Superior Jade Gallery-ben kezdtük, ahol bemutatták a jáde különböző fajtáit, a megmunkálás fázisait, és természetesen hatalmas mennyiségű ékszer és dísz tárgy közül lehetett válogatni

szuvenírnek. A jáde színétől függően változik az értéke (a gyakorisággal), a legkülönlegesebb néhány grammos lapkák értéke elérheti az egy millió forintot is. A 16 Ming császár közül (Kr.u. 1409-1644) 13 temetkezett a Peking melletti Shisanling völgybe, amelyet sárkányokként ölelnek körül a hegyek. A sírokat falakkal és őrséggel védték évszázadokon keresztül, és megközelítésükért halálbüntetés járt. Többek között ennek is köszönhető, hogy ez ma a világ legjobb állapotban lévő nekropolisza. A 13 kriptá közül csak 3 látogatható, mi Ding Ling mauzóleumát néztük meg. Ez önmagában is számos templomot, szentélyt, kertet és szakrális épületet tartalmaz. A négy emelet mélyen ázott hatalmas márvány kriptát csak a 20. század közepén találták meg, így sok kincse is megmaradt. Délután a Nagy Fal Badaling melletti részét néztük meg, illetve mint később kiderült, a Pekinget északról megközelítő fő kereskedelmi utat jelentő völgy déli végén lévő falra másztunk fel. (Ez egy pár kilométeres, független falszakasz, mintegy második védvonal.) Nagyon nem bántuk, mert itt jóval kevesebben voltak, és a táj ugyanolyan csodálatos volt.

A konferencia után vette kezdetét egy mesés utazás, amely során eljutottam Kína más tájaira is. Első állomásunk, Xi'an (régien Chang'an) századokon keresztül Kína fővárosa volt. (Sok nyelven Kína neve is innen származik.) Már 8000 évvel ezelőtt fejlett civilizáció uralta a vidéket, és a Kr.e. 3. században is már 1 millió lakosa volt, ami az akkori világban messze a legnagyobb várost jelentette. Jelenleg mintegy 7 millióan lakják, így csak közepes városnak számít. Első utunk a Big Wild Goose Pagoda-ba (Dayan Pagoda) vezetett, amely egy 7 emeletes (64 méter magas) épület. Ma is laknak benne (körülötte a szentélyekben) szerzetesek. Gaozong császár építtette néhai édesanyja emlékére (652-ben). Xuan Zang, az egyik legnagyobb utazó buddhista szerzetes is itt élt, életéről számos hihetetlen gazdag jade-, fa-, bronz-dombormű emlékezik meg. A Pagoda szomszédságában egy, a Tang dinasztia (Kr.u. 618-907) kultúráját és életét bemutató gazdag múzeum kapott helyet, ahol a korabeli építészettől a ruházatkodáson át számos érdekességet felvonultattak. A programot a Shaanxi Történelmi Múzeummal folytattuk, amely az egész régió gazdag történelmi emlékeit mutatja be az őskortól kezdve. A mai Xi'an környékén rendkívül korán erős és jól szervezett civilizáció alakult ki, így nem csoda, hogy Ying Zhen, aki mindössze 13 évesen lépett trónra Kr.e. 246-ban, 221-re meghódította mind a hét akkori kínai királyságot, megalapította a Qin dinasztiát, és magát császárnak „Shihuang”-nak nevezte el. Államreformja évezredekre meghatározta a terület fejlődését, a birodalom erősségét; egységesítette az írást, a mértékeket, a hadsereget, a bürokráciát. Elkezdte építtetni a Nagy Falat, és mellesleg magának is egy méltó síremléket, amely többek között a híressé vált 8000 agyagkatonát is tartalmazta. Xi'an mellett emelt palotája ötször nagyobb területen feküdt, mint a Tiltott Város, és minden Feng shui szerint épült. Mára csak az alapkövei maradtak meg, így nem is látogatható. (Egész Xi'an építéskor figyelembe vették a Feng shui elveit, már a város természeti adottságai is kedvezőek voltak: előtte folyó, mögötte hegyek terülnek el.) Estére befizettünk egy helyi különlegességre, a kínai Tang kultúrát bemutató show-ra a Sunlido Theater-be. Felléptek táncosok, akrobaták, zsonglőrök, impozáns császári jelmezes jelenetekkel színészek, és játszottak eredeti Tang hangszeren is.

Következő napunkat a városfal megtekintésével kezdtük. A ma látható falat a Ming dinasztia alatt építették, 14 km hosszan nyújtózik négyszög alakban az óváros körül. Magassága eléri az impozáns 12-14 métert, és szélessége is átlagosan 10 fölött van. A négy égtáj felől hatalmas kaputornyokon keresztül lehetett bejutni a városba. Az őrtornyok ma múzeumként funkcionálnak. Aznapra a fő attrakció a terrakotta hadsereg megtekintése volt, ám szervezési okokból előbb az egyedüli autentikus replikákat készítő gyárat néztük meg a város határában. A kétezer éves technológiát használják ma is, téglakemencékben égetik 5 napon át 1200 fokon a helyi bányából nyert agyagból mintázott szobrokat. Természetesen minden méretben meg lehet vásárolni a katonákat, az eredeti, életnagyságú szobrok pottom 200 000 forintba kerülnek, de ezért a pénzért már házhoz is

szállítják. A belvárostól mintegy 30 km-re fekszik Qin Shihuang 54 km²-es nekropolisza. A központi mauzóleum egy 110 méter magas négyszögletű domb, amelyben egy komplett föld alatti palotát építettek az uralkodónak, benne minden világi kincssel és berendezéssel. 1974-ben helyi földművesek kútásás közben találtak rá a sírt védelmező majd 8000 katonát rejtő helyekre. Anno a munkálatok során 5 méter mélyen ástak termeket, amelyekbe harci alakzatban rendezték el a túlvilági sereget. Az életnagyságú terrakotta szobrok mindegyikének egyedi vonásai és ruházata van, eredetileg bronzból készült fegyverek is voltak. A katonák mellett 1:2 méretarányú bronz harci szekereket is feltártak. A haj- és ruhaviseletükből, a harci alakzatokból és a fő seregtől kicsit távolabb feltárt parancsnoki állásból számos fontos információhoz jutottak a régészek a kor hadviselését illetően. Az egész mauzóleumon 700 000 ember dolgozott majd 40 éven át, és a császár halála után mindjárt felkelés tört ki, amelynek során feldúlták a sírt, és felgyújtották a hadsereg föld alatti tárolóit. Az összeomló tető teljesen szétzúzta a terrakottákat, így rekonstrukciójuk ma rengeteg munkát igényel. Eddig mintegy 1000 szobrot raktak össze a régészek, de folyamatosan dolgoznak a helyszínen. Egy újabb bőséges kínai svédasztalos ebéd után ellátogattunk egy közeli selyemkészítő műhelybe. A Kr.e. 2. sz. végén alapították meg a 8000 km-es selyem utat, amelynek keleti vége Xi'an volt. Kína ezen keresztül tartotta fenn a kulturális és gazdasági kapcsolatokat Indiával, Közép-Ázsiával és Európával évezredekken keresztül. A legenda szerint Kr.e. 2500 körül Lei-tzu császárnő jött rá a selyemkészítés titkára, amikor véletlenül teájába ejtett egy selyemhernyó bábót. Az előkelő anyag hordása hosszú ideig csak a császár és körének kiváltsága volt. A műhelyben bemutatták, hogyan is készítik a selymet. Ha csak egy hernyó bábozódik be, akkor kicsit megfőzik a gubóját, és letekerik róla a fonalát (akár 1.5 km hosszú is lehet). 8 szálát összesodorva kapják a selyemfonalat. Amennyiben két lárva is található egy bábón belül, akkor a kuszább szerkezetű fonatot kifeszítik egy bambusz keretre, és egymásra halmozva a rétegeket végül lepedő nagyságú selyem anyagot kapnak. Az esti géppel Guilinben landolva megütött minket a trópusi meleg és pára, olyan volt, mintha pálmaházba léptünk volna be, pedig már késő este volt. Guilin egy sokkal nyugodtabb városka, mindössze másfél millióan lakják, és bár itt is volt nyüzsgés szombat este, mégsem volt annyira nyomasztó. Elhatároztam, hogy megkeresem a térképen jelzett 0-24 Internetkávézót, azonban elköltözött, így kénytelen voltam a helyiek útmutatásait igénybe venni, ami nem volt annyira egyszerű. Végül megtaláltam a helyet, ahol legalább 800 gép volt, és a kínaiak tömegesen ültek előtte online játékokkal játszva, vagy épp mangát nézve. Mintegy negyed óra alatt sikerült kézzel-lábbal megértetnem a felügyelőkkal, hogy szeretnék egy gép elé leülni, és netezni. Újra megbizonyosodtam felőle, hogy a kínaiak valahogy gyengék térképolvasásban, kézjelekkel való kommunikálásban és problémamegoldásban.

Másnapi utunkat az Elephant Trunk Hill-nél kezdtük, ami tényleg úgy néz ki, mintha egy nagy elefánt lógatná bele ormányát a Li Jang folyóba. A hegy körül lévő parkban csodaszép virágok nyíltak, és az egyik folyóágban ki lehetett próbálni a vízilabdázást. Ez azt jelentette, hogy bezártak egy 2 méteres műanyag labdába, aztán irány a víz! Kis kocsikázás után a város határában lévő Reed Flute barlanghoz mentünk, amely a környék leghíresebb cseppkőbarlangja. Eddigre már többet is mutatott magából a táj, nem győztünk gyönyörködni a feltörő mészkőcsúcsokban. Mindegyiket buja zöld vegetáció borítja, és a lábaiknál ott áznak a rizsföldek. A „Nádsíp” barlang a bejáratánál elhelyezkedő cseppkövekről kapta a nevét, és már az ókorban is ismert látványosság volt. A barlangban felváltva találhatunk szűk járatokat, és több száz ember befogadására alkalmas csarnokokat is. Minden színes fényekkel van megvilágítva, ami egészen mesebeli hangulatot kölcsönöz a helynek. Ebéd után elsőként a folyó partján magasodó Fubo hegyet hódítottam meg. Gyakorlatilag minden mészkő tömbben barlangok futnak belül, amelyeket már jó ideje szentélyekként használnak, és számos dombormű, festmény, faragás található bennük. (A Fubo-ban egy 1000 éves Buddha kép látható.) A 100-200 méter magas cukorsüvegekre meredek lépcsők visznek fel, amelyek megmászása izzasztó

feladat volt a 32 fokos hőségben. Azonban a tetőn lévő pavilonokból vagy templomokból fantasztikus kilátás nyílik a városra és a környező hegyekre. Mindig a csúcson döntöttem el, hogy melyik legyen a következő célpont, így folytattam utamat a város északi részén nyújtózó Moon Shine Peak és Folded Brocade Hill felé. A hegyeket övező parkokban általában a szakrális épületeken túl egyéb érdekességek is láthatók, itt például egy hatalmas szabadtéri madárrepülő és pillangóház volt. Ezután a város közepén lévő, Solitary Beauty Peak következett, amely talán a leghíresebb mind közül. Valaha a császár unokatestvérének rezidenciája volt, körülötte még ma is megtalálható néhány palota és templom. Végezetül még a folyó túlsópartján levő helyet választottam ki, amelyről kiderült, hogy valójában a világ egyik legkorábbi turista látványossága (már a 6. sz. óta), és 7 összenőtt hegyből áll, amelyek a Gönczöl szekér formáját veszik fel. Innen kapta a 137 hektáros park a nevét is: Seven Star Scenic Area. A park számos látnivalója közül elsőként a Floral Bridge-en sétáltam át, megnéztem a Putuo Buddhist Monastery-t és a helyi cseppkőbarlangot. Mivel a barlangban csak kínai vezetés volt, meglógtam a csoporttól, és egyedül fedeztem fel a sötét, ködös, misztikus barlangot. Várakozásaimmal ellentétben a Camel Hill tényleg egy teve alakú hegy (nem hittem volna), és a kis állatkertben pótolhattam a pekingi elmaradásomat, és közelről is megnézhettem egy nagy, kövér, lusta pandát. Nyolc után indult a sétahajókázás, amelynek során végigúsztuk a belvárost átszelő tavakon. 1998-ban kitalálták, hogy rendbe teszik Guilin kusza természetes vízhálózatát, és ástak 4 nagy tavat, meg összekötő csatornákat. 20 hidat is terveztek rájuk, amelyek mindegyike a világ más-más tájékaról kóppintott szerkezet. Van párizsi Szajna híd, Golden Gate és még egy fél Lánchíd is! Igaz ez utóbbit sajnos úgy reklámozzák, hogy egy francia kisváros kőhídja, de egyértelmű, hogy a Lánchíd volt az eredetije.

Másnap egy amerikai házaspárral együtt leautóztunk Zhujiang-ba, mintegy 25 km-re Guilintől, ahonnan a félnapos hajótúrák indulnak a Li Jang folyón. A táj lenyűgöző volt. Minden kanyar után újabb és újabb varázslatos hegycsúcsok bukkantak elő, és mindegyik mintha túl akarta volna szárnyalni az előzőt meredekségekben és szépségekben. Számos sziklát neveztek el különös alakjáról, amelyek helyenként valóban mintha alakokat és jeleneteket formáznának. Az ebédünket is a hajón tálalták fel, előtte Lótuszból készített bort ittunk, utána pedig megkóstoltam a helyi kígyópálinkát. Valóban volt egy kis kígyó íze a benne pácolódott 4 féle hüllőtől. Végállomásunk Yangshuo volt. A korábban alig párezres hegyi városka mára turistaközponttá vált, és hiába tiltották ki az átmenő autóforgalmat, minden utcáján hatalmas a nyüzsgés. Lélegzetelállító, hogy bármerre néz az ember, hatalmas zöld ormok magasodnak fölé. Guilin-be visszatérve az esti folklór show helyett inkább egy újabb park és szikla megmászását választottam, így kerültem a South Stream Hill-hez. Ahogy felértem a sziklás részhez, ahonnan már csak mászni lehetett volna tovább, megdördült az ég. Fantasztikus látvány volt, ahogy egy természetes viharfelhő kúszott be a város fölé villámaival. Nem hagyott nyugodni a gondolat, hogy az Elephant Trunk Hill lábánál (és a tetején) még nem jártam. Mivel éppen a hegy hátánál voltam, kénytelen-kelletlen átdobtam magam a kőfalon, és úgy jutottam be a sziklához. Amikor felértem a hegy tetejére, akkor ment le a nap a vihar utáni tiszta égbolton. Életem legszebb napnyugtája volt, ahogy a csúcsok által csipkézett horizont rózsaszínben ragyog.

Újfent a reggel 8-as géppel repültem, de ezúttal egyedül. Utolsó állomásom Guangzhou volt (mi Canton-ként ismerjük), Hong Kong-tól nem messze. A reptéren igazi trópusi eső fogadott, majd beállt a rekkenő hőség. A lüktető, virágzó modern üzleti város évszázadok óta kereskedelmi központ. 1757-ben a császár elrendelte, hogy minden külföldi csak ezen a városon keresztül kereskedhet. A folyó mentén lévő Shamian sziget adott otthont a külföldi kereskedőknek, onnan nem is léphettek Kína földjére. Még ma is csupa brit és francia stílusú ház található a szigeten, kis nyugat Dél-Kína szívében. Aztán persze a világhatalmaknak elégük lett ebből a rendszerből, és az ópium háborúkkal kicsit átszabták a kereskedelmi egyezményeket. Minden esetre Guangzhou a modern üzleti élet egyik fellegvára, számtalan felhőkarcoló és üvegpalota található benne. Ugyanakkor ősi

értékeket is hordoz bőven. Helyi idegenvezetőmmel elsőként az 1400 éve épített Six Banyan Trees Temple-t (Liurong Pagoda) kerestük fel, amely egy ősi buddhista kolostor. A 57 méteres pagodába különleges építészeti megoldásokkal 17 emeletet zsúfoltak be, így nem is olyan könnyű megtalálni benne az utat, nem is beszélve a 35 fokos melegben és 80%-os páratartalom melletti lépcsőmászásról. Következő állomásunk a Chen család különleges freskókkal és faragásokkal díszített magán kápolnája volt, amelyet a kulturális forradalom során államosítottak, majd pedig elfelejtettek visszaadni. Ebéd után sétáltam egyet a csupa trópusi növényvel beültetett Yue Xiu parkban, majd ellátogattunk a modern Kína megteremtőjének számító Dr. Sun Yat-sen emlékhelyéhez. Hong Kong-ban és Hawaii-on tanult előbb matematikusnak, nyelvésznek, majd orvosnak. A Qing dinasztia alatt arra törekedett, hogy Kína alkotmányos monarchiává váljon. Ezért külföldre kellett menekülnie, majd 1911-ben a Wuchang felkelés után hazatért, és a felkelők a Kínai Köztársaság ideiglenes államfőjévé választották. Két évvel később merényletet kíséreltek meg ellene, és a politikai szituáció miatt Japánba települt. Mai napig a modern kínai állam megteremtőjének, alapító atyjának tarják. Mivel Guangzhou mellett született, itt emeltek neki egy emlékszobrot, valamit egy 5000 fő befogadására alkalmas színháztermet. A Pekingig tartó repülőutat gyakorlatilag végig aludtam, és nagyon furcsa volt újra magyar szót hallani a váróban. A gépünk teljesen tele volt, de időben indultunk, és már a felszállást sem bírtam ébren kivárni. A napfelkelte gyönyörű volt Magyarország felett, és a reggeli fények kárpótoltak a korai kelésért. Délután már bele is vettem magam az itthoni életbe: egy gyors vizsgázás, falmászás, 24 órás verseny afterparty, de a rengeteg emlék a mesés tájakról azóta is mosolyt csal arcomra.

T.

Képes beszámoló:

<http://www.challenge24.org/gallery/china>